

Szabó Gábor rektor: Hatással kell lennünk a tudományra és a gazdaságra

2015. november 16.

„Kialakult a hazai felsőoktatás keretrendszere, így a most kezdődő tanévtől tartalmi kérdésekkel foglalkozhatunk” – fejezte ki reményét az idei tanévnytitón Prof. Dr. Szabó Gábor, a Szegedi Tudományegyetem rektora. Az egyetem vezetője pozitívként értékeli, hogy a legfontosabb felsőoktatási rangsorokban az SZTE a hazai egyetemek között vezető helyen szerepel, de szerinte a jelenlegi eredmények nem garantálják hosszú távon is a sikert.

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

– A magyar felsőoktatási koncepciót azért tartom jónak, mert azt kívánja az egyetemtől, amit amúgy is csinálni szeretnénk – fogalmazott Szabó Gábor rektor. – Az SZTE stratégiai elképzelései között is megtalálható – többek között – a kutatásnak a gyakorlati élettel való összekapcsolása, a nemzetköziesítés, az egészségügyi képzések fejlesztése. Például a nemzetköziesítést az akadémiai színvonal javító hatása miatt is fontosnak tartom. A felsőoktatási törvény rögzíti, hogy az egyetemeknek lehetővé kell tenniük, hogy a fiatalok a kurzusaik tíz százalékát idegen nyelven hallgathassák, ha úgy akarják. E követelmény teljesítésének logikus módja a nemzetköziesítés fejlesztése.

Mentorok segítik a hallgatókat

– A konkrét feladatok közül ki kell emelnünk a hallgatói lemorzsolódás csökkentését. Ennek egyik eszköze a mentorálás, a tanácsadói rendszer javítása. A hallgatók egy része ugyanis azért nem tudja végigvinni egyetemi tanulmányait, mert nem képes eligazodni az universitas rendszerében – osztotta meg velünk tapasztalatát az SZTE rektora.

– A hallgatói ügyintézését szeretnénk ketté választani. Ami elektronizálható, azt egy központi egység végzi, mert ez úgy hatékony. A hallgatókkal való foglalkozás azonban a kari tanulmányi osztályok feladata marad. Tehát a központi tanulmányi adminisztráció létrehozásának nem az a célja, hogy létszámot spóroljunk, hanem a mentorálási szerepkör erősítése – hangsúlyozta.

– Ez a „szolgáltató egyetem” egyik jellemzője? – kérdeztük. – Ennél a kifejezésnél jobban szeretem használni a „minőségi egyetem” szókapcsolatot – pontosított a rektor. – A minőség a szervezetnek az a tulajdonsága, hogy mennyire felel meg a saját küldetésének. Mi akkor nevezhetjük magunkat minőségi egyetemnek, ha alkalmasak vagyunk a feladatainkra.

Minden egyetemistából diplomást!

– A részcélok is levezethetőek az alapfeladatokból. Például a lemorzsolódás, ami mérőszám is. Mert az egyetemnek az a feladata, hogy lehetőleg minden olyan fiatalnak adjon diplomát, aki nem nagyon nyúlt mellé a pályaválasztásnak. A bejövő hallgatóinknak valamilyen tudástöbbletet, kompetencia többletet kell adnunk. – Függetlenül attól, hogy milyen tehetségesek? – vetettük közbe. – Igen, mert a hallgatóinknak joga van ahhoz, hogy azt kérjék tőlünk: tegyük hozzá a tudásukhoz. Aki sokat tud, annak ugyanúgy, mint aki keveset tud.

– Ez a tömegképzés vagy elitképzés dilemmájának a feloldása is? – kérdeztük. – A tömegképzésben az egyik, míg az elitképzésben egy másik tudásszinthez kell hozzáadni valamennyit. Magyarul: nem jó az a rendszer, ami csak az elittel foglalkozik és hagyja elveszni a nem kiemelkedő képességű hallgatót. És ugyanilyen bűn egy olyan rendszert fenntartani, amely a közepes képességű hallgatót helyezi fókuszba és unatkoznak a kiemelkedő képességűek.

További erősödés a cél a K+F+I területén

– A szegedi egyetemi oktatás és kutatás jellemzője, hogy egyszerre van jelen sok diszciplína. Ezt a hallgatóknak és a kutatóknak is látnia kell. Annál jobb, minél hamarabb látják. Nem gondolom, hogy jó kutatóműhely az, ami szakbarbárságra szoktatja a hallgatóit. A világ megfordult. Valamikor a megértéshez az emberiség megpróbálta strukturálni a világot. Ám a természet egységes, és ezt a fejlődő tudomány is így kezeli, vagyis az egyes részproblémák megértéséhez és feltárásához is a tudományterületek együttműködése szükséges. Mindez kiemelten igaz a kutatás-fejlesztési tevékenységünkre. Ma már elengedhetetlen a belső interdiszciplináris megközelítések kialakítása és az újszerű ötletek támogatása, ahhoz, hogy az itt folyó kutatásoknak valóban nagy hatása lehessen a tudományra. A Szegedi Tudományegyetem kutatás-fejlesztési kapacitását a hazai intézmények közül az egyik legjobbnak tartom, de nem szabad „hátrádlódnunk”, a jövőben is kiemelt stratégiai célunk a K+F+I tevékenységünk erősítése, például az ipari partneri kapcsolatok további bővítésével.

Módszertani megújulás

– Mondhatjuk, hogy egyfajta „svédasztal” az egyetem, amelyről minden polgára csipegethet? – kérdeztük. – Nekünk olyan „svédasztalnak” kell lennünk, aminek kínálatát jó szakácsok állították össze és jól strukturálták – fogalmazott Szabó Gábor. Szerinte szükség van a felsőoktatás módszertani eszközeinek a megismerésére és alkalmazására.

– Annak a kollégának, aki azt mondja, hogy ha 30 éve is jó oktató volt, akkor most is az, azt válaszolom: nem igaz. Mert mások lettek a hallgatók. Az oktatói kiválóság azt jelenti, hogy a jelenlegi hallgatókat is jól kell tanítani. A módszerbeli megújulás része például a beérkező hallgatók felkészültségének, majd előrehaladásának mérése az idén pilot jelleggel megvalósított kompetencia-teszt kitöltésével. Vagy az egyetemi jegyzetek elektronikus formátumú kiadásának a növelése, amit már szerepeltettük a struktúraváltási alapra benyújtott pályázatunkban is. És az e-learning, a Massive Open Online Course, vagyis az „ingyenes online szabadegyetemek” térhódítását is látni kell, nem szabad homokba dugni a fejünket. Amerikában a vezető egyetemek egymás után indítják el ingyenesen, bárki számára elérhető online kurzusaikat. A Szegedi Tudományegyetem pedig mint az innovációra rendkívül nyitott intézmény, az oktatás megújítása terén is szeretne lépést tartani.

Konzisztórium, klinikai konszolidáció, kancellár utáni helyzet

A felsőoktatásban irányítási és szerkezetbeli változásokra nem számít az SZTE rektora. Szabó Gábor a várhatóan 2015. végére felálló konzisztóriumról elmondta: „Ha olyasféle működési modellt sikerülne kialakítani, mint amilyen a rangos személyekből álló és párbeszédre törekvő szegedi egyetemi gazdasági tanács volt, az hasznunkra válna”.

Indokoltnak tartja, hogy „megváltozzon a felsőoktatás jelenlegi bázis-finanszírozása, aminek az a legfőbb baja, hogy semmilyen célt sem tűz ki és nem ösztönző”. A szegedi rektor reméli: „az alapelvek hamarosan világossá válnak, hogy elkezdődhessen a szakmai egyeztetés”.

Az egyetem gazdálkodása szempontjából kulscs kérdés „a konszolidációs csomag, amit végre kell hajtani, hogy a klinikai központban további adósság ne keletkezzen. Ez egyrészt telephely-konzolidációt jelent. Mert 2007 óta, az egészségügy-támogatási rendszerben a hatékonyság-növelésnek a legnagyobb haszonnal kecsegtető részeit már megvalósítottuk. Olyan nagy léptékű konszolidációs lehetőség, ami nem igényel befektetést, már nincs. A telephely-konzolidáció 3-3,5 md forint befektetést igényelne, amit támogatás nélkül nem tudunk megvalósítani, pedig azt követően évi 700-800 millió forintnyi megtakarítást jelentene. A másik probléma: a labor alulfinanszírozottsága. A déli régióban az egyetlen szolgáltatóvá vált a klinikai központunk laborja, de a családorvosok által beküldött vizsgálatok elvégzését sem fedezi a laborkeretünk. Ha e két területen megkapnánk az állami segítséget, klinikai központunk gazdálkodása közel nullszaldós lenne. Ha ezeket a lépéseket nem tudjuk meglépni, az adósság a nyakunkon marad” – jelölte meg az SZTE rektora a következő év, 2016 legfontosabb céljait.

A kancellár októberi eleji lemondása utáni helyzetről Szabó Gábor elmondta: „Az új kancellár kinevezéséig a kancellári feladatokat a jogi és igazgatásszervezési főigazgató, Dr. Dömötör Máté látja el az SZTE Szervezeti és Működési Rendjében meghatározottak alapján, így az egyetem működésében a kancellár távozása semmilyen fennakadást nem okozott bár a rendszerek megfelelő működtetése több kollégánktól is jelentős többlet munkát kíván akiket ezért köszönet illet.”

Mérleg
Újszászi Ilona